

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 29 maj 2015

687/2015

Statsrådets förordning

om varselmärkning och signaler på arbetsplatser samt om minimikraven på dem

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 14 § 2 mom. och 32 § 4 mom. i arbetarskyddslagen (738/2002):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om varselmärkning och signaler som används på arbetsplatser samt om minimikraven på dem.

Denna förordning gäller inte märkning i samband med att farliga ämnen eller blandningar eller farliga produkter eller farlig utrustning släpps ut på marknaden eller överläts för ibruktagande.

Denna förordning gäller inte varselmärkning och signaler som används vid transport på väg, järnväg, vattenväg, till sjöss eller i luften. På dessa transportformer kan bestämmelserna i 5 kap. tillämpas.

2 §

Arbetsgivarens omsorgsplikt

Arbetsgivaren ska se till att arbetsplatsen har den varselmärkning och de signaler enligt denna förordning som behövs för att arbetet ska kunna utföras tryggt.

3 §

Undervisning och handledning för arbetstagare

Arbetsgivaren ska ge arbetstagarna undervisning och handledning beträffande varselmärkingen och signalerna och de åtgärder som dessa förutsätter.

Rådets direktiv 92/58/EG, EGT L 245, 26.8.1992, s. 23–42
Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/27/EU, EUT L 65, s. 1–7

2 kap.

Allmänna minimikrav på varselmärkning och signaler på arbetsplatser och på användningen av dem

4 §

Varselmärkning och signaler

Varselmärkning och signaler är i bilaga I avsedda skyltar och i bilaga IV avsedda handsignaler samt utmärkning av hinder och farliga områden, ljussignaler, ljudsignaler och i förväg fastställda muntliga meddelanden som lämnas med mänsklig eller syntetisk röst (*röstmeddelanden*). Varselmärkning och signaler får endast användas för att överföra sådana budskap eller sådan information som avses i denna förordning.

5 §

Typer av varselmärkning och signaler

Permanent varselmärkning är i bilaga I avsedd märkning som avser förbud, varning eller påbud, placeringen och identifieringen av nödutrymningsvägar och utrustning för första hjälpen, placeringen av brandbekämpningutrustning samt hinder och farliga områden. Som permanent varselmärkning används skyltar, om inte något annat föreskrivs.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. kan placeringen av brandbekämpningsutrustning även markeras med röd färg enligt bilaga II.

Platser med risk för fall eller kollision med hinder ska markeras permanent med varsselfärg eller varselskyltar eller med vardera. Trafikleder ska markeras permanent med varsselfärg.

Tillfälliga signaler är ljussignaler, ljudsignaler, röstmeddelanden och handsignaler. Tillfälliga signaler ska användas för att signalera fara eller uppmana till särskilt beteende och vid nödutrymning. Personer som utför farliga eller riskfyllda arbeten ska dirigeras med hjälp av handsignaler eller röstmeddelanden eller en kombination av dem.

6 §

Valmöjligheter och kombinationer av varselmärkning och signalering

Förutsatt att effekten är lika kan följande alternativa sätt att varna för fara fritt väljas:

- 1) en varsselfärg eller en varselskylt för markering av platser med hinder eller nivåskillnader,
- 2) ljussignaler, ljudsignaler eller röstmeddelanden,
- 3) handsignaler eller röstmeddelanden.

Följande signaler kan användas samtidigt:

- 1) ljussignaler och ljudsignaler,
- 2) ljussignaler och röstmeddelanden,
- 3) handsignaler och röstmeddelanden.

7 §

Användning av skyltar och signalanordningar

Arbetsgivaren ska se till att antalet skyltar och signalanordningar är tillräckligt samt sörja för placeringen av dem utifrån den utredning och bedömning av riskerna i arbetet som avses i 10 § i arbetarskyddslagen (738/2002).

När skyltar och signalanordningar används ska

- 1) de inte placeras på för litet inbördes avstånd,
- 2) två ljussignaler som kan förväxlas inte användas samtidigt,
- 3) en ljussignal eller genomlyst skylt inte användas i närheten av en liknande ljuskälla,
- 4) två ljudsignaler inte användas samtidigt,
- 5) ljudsignaler inte användas, om de inte skiljer sig från bakgrundsbullret,
- 6) de inte placeras så att de är svåra att se eller höra.

Ljus- eller ljudsignaler ska utlösas när den aktivitet de avser ska påbörjas. Ljus- eller ljudsignalen ska ges under hela den tid aktiviteten kräver. Anordningarna för ljus- och ljudsignaler ska åter kunna fungera omedelbart efter användning.

8 §

Underhåll av skyltar och signalanordningar

Skyltar och signalanordningar ska regelbundet rengöras, underhållas och kontrolleras samt repareras och, när det är nödvändigt, ersättas med nya så att de behåller sina utmärkande egenskaper och sin funktion.

Skyltar och signalanordningar som är försedda med någon form av energitillförsel ska vara utrustade med reservtillförsel vid strömavbrott, om inte faran undanröjs genom att strömtillförseln bryts.

3 kap.

Allmänna minimikrav på varselskyltar

9 §

Varselskyltar

Symbolerna på varselskyltarna ska vara så enkla som möjligt och endast innehålla nödvändiga detaljer. De symboler som används kan vara olika eller mer detaljerade jämfört med de symboler som beskrivs i bilaga I, förutsatt att samma innehåll återges och att inte skillnaden gör innehållet svårare att förstå.

Skyltarna ska vara tillverkade av slagttåligt material med god väderbeständighet som är lämpligt i den omgivande miljön. Skyltarnas dimensioner samt färg- och ljustekniska egenskaper ska vara sådana att skyltarna blir lätta att upptäcka och förstå.

Om en skylt uppfyller kraven i standarden SFS-EN ISO 7010+A1+A2+A3+A4+A5 eller SFS 5715, ska den även anses uppfylla minimikraven på skyltar i denna förordning.

10 §

Varselskyltarnas särdrag

Förbudsskyltarna är runda och de ska ha en röd bård och en röd diagonallinje samt en svart symbol mot vit bakgrund.

Varningsskyltarna är triangelformade och de ska ha en svart symbol mot gul bakgrund och en svart bård.

Påbudsskyltarna är runda och de ska ha en vit symbol mot blå bakgrund. Skylten för allmänt påbud ska vid behov kompletteras med tilläggsskylt.

Nödskyltarna har rektangulär eller kvadratisk form och de ska ha en vit symbol mot grön bakgrund.

Brandbekämpningsskyltarna har rektangulär eller kvadratisk form och de ska ha en vit symbol mot röd bakgrund.

11 §

Användning av varselskyltar

Varselskyltarna ska placeras på lämplig höjd och i ett läge som passar siktlinjen och tar hänsyn till eventuella hinder antingen vid ingången till ett område där allmän risk gäller eller i omedelbar närhet av särskilda riskfaktorer eller föremål samt på en plats med god belysning som är lätt att se och nå.

Om det naturliga ljuset är otillräckligt för att upptäcka skylten ska fosforescerande färger, reflekterande material eller artificiell belysning användas.

Skyltar ska avlägsnas om det förhållande de avser inte längre föreligger.

4 kap.

Minimikrav på märkning av områden, lokaler och inhägnader samt behållare och rörledningar

12 §

Märkning av områden, lokaler och inhägnader

Områden, lokaler och inhägnader som används för lagring av betydande mängder farliga ämnen eller blandningar ska markeras med lämplig varningsskylt enligt bilaga I eller markeras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (CLP-förordningen), om inte märkningen av de individuella förpackningarna eller behållarna utgör en tillräcklig varning för de farliga ämnena eller blandningarna. Märkningen ska placeras på en synlig plats invid lagerområdet eller på dörren till lagerutrymmet.

Varningsskylten för fara enligt bilaga I ska inte användas för att varna för farliga kemiska ämnen eller blandningar, utom i fall då varningsskylten används i enlighet med 1 mom. för att markera lager av farliga ämnen eller blandningar.

13 §

Behållare och rörledningar

För märkning av de behållare som på arbetsplatsen används för kemiska ämnen eller blandningar som klassificeras som farliga samt behållare som används för lagring av sådana farliga ämnen eller blandningar och synliga rörledningar som innehåller eller används för transport av sådana farliga ämnen eller blandningar ska en varningsskylt enligt bilaga I till denna förordning eller ett faropiktogram enligt bilaga V till CLP-förordningen användas.

I 1 mom. avsedda varningsskyltar och piktogram kan kompletteras med det farliga ämnets eller den farliga blandningens namn eller kemiska formel eller med annan ytterligare information samt med närmare upplysningar om risken. Varningsskyltar kan kompletteras eller ersättas med sådan varselmärkning som är tillämplig inom hela Europeiska unionen vid transport av farliga ämnen eller blandningar på arbetsplatsen.

Trots vad som föreskrivs i 1 mom. behöver inte behållare som används kortvarigt på arbetsplatsen eller vars innehåll ofta byts ut märkas med faropiktogram, förutsatt att samma skydds nivå kan uppnås genom undervisning och handledning.

Märkningen ska utföras på de synliga sidorna av behållaren eller rörledningen. Märkningen på rörledningar ska placeras väl synligt i närheten av ventiler, kopplingar eller andra farliga ställen och med lämpliga mellanrum.

5 kap.

Minimikrav på utmärkning av hinder och farliga områden samt trafikleder

14 §

Utmärkning av hinder och farliga områden

Områden som arbetstagarna har tillträde till i sitt arbete och där det finns risk för kollision med hinder, fallrisk eller risk att träffas av fallande föremål ska markeras med gula och svarta, röda och gula eller röda och vita ränder.

Varselmärkning som avser hinder och farliga områden ska vara tillräckligt stor i förhållande till hindret eller det farliga området.

De ränder som avses i 1 mom. ska ha en lutning på cirka 45° och vara jämbreda.

15 §

Utmärkning av trafikleder

Om användningen av lokalerna och utrustningen gör det nödvändigt för att skydda arbetstagarna, ska leder för fordonstrafik vara markerade med obrutna ränder som tydligt skiljer sig från underlaget i antingen vitt eller gult eller någon annan väl synlig färg.

Ränderna ska placeras så att de anger det nödvändiga säkerhetsavståndet mellan fordonen och eventuella närbelägna objekt samt mellan gående och fordon.

Permanent trafikleder utomhus på arbetsplatsen kan markeras på det sätt som avses i 1 och 2 mom., om inte lämpliga avskärningar eller trottoarer finns.

6 kap.

Minimikrav för ljussignaler

16 §

Ljussignaler

Det ljus som en ljussignalanordning sänder ut ska ge en ljuskontrast som är anpassad till omgivningen. Ljuset ska ha en sådan intensitet att det inte blir bländande eller att synbarheten blir otillräcklig på grund av för låg intensitet.

Signalanordningens upplysta yta får vara enfärgad eller innehålla en symbol mot en fastställd bakgrund. Färgen ska överensstämma med färgernas innebörd enligt bilaga II.

Om signalanordningen innehåller en symbol ska denna överensstämma med bilaga I.

17 §

Särskilda regler för användningen av ljussignaler

Om en signalanordning kan sända såväl fasta som blinkande signaler, ska blinksignalen användas för att ange en högre risk eller ett mer akut behov av vissa åtgärder än den fasta signalen.

I en blinkande ljussignal ska blinkningarnas varaktighet och frekvens vara sådana att budskapet är lätt att uppfatta och att ljussignalen inte kan förväxlas med någon annan blinkande ljussignal eller med en ljussignal med fast sken. Om en blinkande ljussignal används tillsammans med en ljudsignal, ska de användas på samma sätt.

Funktionsdugligheten hos anordningar för blinkande ljussignal vid allvarlig fara ska övervakas eller anordningarna ha reservlampa.

7 kap.

Minimikrav på ljudsignaler och röstmeddelanden

18 §

Ljudsignaler

Ljudsignaler ska vara lätta att känna igen och de ska till ljudstyrkan skilja sig från bakgrundsbullret.

Om en ljudsignal kan ges med fast eller växlande ton, ska den växlande tonen användas för att ange en högre risk eller ett mer akut behov av vissa åtgärder jämfört med en ljudsignal med fast ton.

Trots vad som föreskrivs i 2 mom. ska utrymningssignalen ha en fast ton.

19 §

Röstmeddelanden

Röstmeddelanden ska vara så korta, enkla och tydliga som möjligt, så att meddelandet förmedlas på ett tillförlitligt sätt.

Om röstmeddelanden används i stället för eller tillsammans med handsignaler, får fastställda ord enligt bilaga III användas. Talaren och lyssnaren ska behärska det språk som används tillräckligt väl för att meddelandet ska förstås korrekt och för att de som berörs ska kunna handla på ett tryggt sätt.

8 kap.

Minimikrav för handsignalering

20 §

Handsignaler

Handsignaler ska vara exakta och enkla samt bestå av stora rörelser som är lätta att utföra och förstå och som klart skiljer sig från varandra.

Om båda armarna används samtidigt ska de röras symmetriskt och avse en enda signal.

Förutsatt att signalerna uppfyller dessa krav får de avvika något från de signaler som avbildas i bilaga IV eller vara mer detaljerade. Betydelseinnehållet och begripligheten ska dock vara likvärdiga.

Handsignalerna i denna förordning ska inte begränsa tillämpningen av de andra handsignaler som används för samma manövrer inom vissa sektorer.

21 §

Särskilda regler för användningen av handsignaler

Signalmannen är den som utför signalerna genom att använda arm- eller handrörelser för att ge manövreringsanvisningar till signalmottagaren (*operatören*).

Signalmannens uppgift är att dirigera manövrer med hjälp av handsignaler och att garantera säkerheten för de arbetstagare som befinner sig i närheten.

Signalmannen ska kunna följa alla manövrer. Om detta inte är möjligt utan att signalmannen utsätts för fara, ska en eller flera ytterligare signalmän anlitas.

Operatören ska kunna se signalmannen utan svårighet. Signalmannen ska bära en väl synlig jacka eller ett eller flera andra väl synliga klädesplagg. Om signalmannen använder flera klädesplagg, ska de vara enhetliga, om det inte finns särskilda skäl att avvika från detta.

Om operatören inte på ett säkert sätt kan utföra givna order, ska han eller hon avbryta den pågående manövern och begära nya instruktioner.

9 kap.

Ikraftträdande

22 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 september 2015.

Genom denna förordning upphävs statsrådets beslut om säkerhetsmärkning och signaler för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen och om användningen av dessa (976/1994).

Helsingfors den 21 maj 2015

Trafik- och kommunminister Paula Risikko

Konsultativ tjänsteman Reetta Orsila

FÖRBUDS-, VARNINGS-, PÅBUDS-, NÖD- SAMT BRANDBEKÄMPNINGSSKYLTAR**1 Förbudsskyltar**

Rökning förbjuden

Rökning och öppen eld förbjuden

Tillträde förbjudet för gående

Förbjudet att använda vatten för släckning

Ej dricksvatten

Tillträde förbjudet för obehöriga

Tillträde förbjudet för arbetsfordon

Vidrör ej

2 Varningsskyltar

Brandfarliga ämnen eller hög temperatur

Explosiva ämnen

Giftiga ämnen

Frätande ämnen

Radioaktiva ämnen

Hängande last

Arbetsfordon

Farlig elektrisk spänning

Fara

Laserstrålning

Oxiderande ämnen

Icke-joniserande strålning

Kraftigt magnetfält

Hinder

Fallrisk

Mikrobiologisk risk

Låg temperatur

3 Påbudsskyltar

Ögonskydd måste användas

Skyddshjälm måste användas

Hörselskydd måste användas

Andningsskydd måste användas

Säkerhetsskor måste användas

Skyddshandskar måste användas

Skyddskläder måste användas

Ansiktsskydd måste användas

Säkerhetssele måste användas

Påbjuden väg för gående

Allmänt påbud

4 Nödskyltar

Nödutgång

Riktningsspil (tilläggs skylt till de ovan avbildade)

Första hjälpen

Bär

Nöddusch

Ögondusch

Nödtelefon

5 Brandbekämpningsskyltar

Brandpost

Brandsläckare

Brandstege

Nödtelefon

Riktningspil (tillägsskylt)

*Bilaga II***VARSELFÄRG**

Anvisningarna och uppgifterna gäller all märkning och alla signaler där varselfärg förekommer som följer:

Färg	Betydelse eller syfte	Instruktioner och information
Röd	Förbud	Farligt beteende
	Larm vid fara	Stopp, stäng, nödstoppdon Utrym
	Brandbekämpningsutrustning	Utmärkning och placering
Gul eller orangegul	Varning	Se upp, vidta åtgärder Kontrollera
Blå	Påbud	Krav på visst beteende eller åtgärd Använd personlig skyddsutrustning
Grön	Nödutgång, första hjälpen	Dörrar, utgångar, utrymningsleder, utrustning, lokaler
	Ingen fara	Återgå till det normala

FASTSTÄLLDA ORD FÖR RÖSTMEDDELANDEN

Fastställda ord, om röstmeddelanden används i stället för eller tillsammans med handsignaler:

- start anger att signalgivningen inleds
- stopp för att avbryta eller avsluta en rörelse
- slut för att avsluta en manöver
- upp för lyftning av last
- ned för sänkning av last
- framåt koordinerat med motsvarande handsignaler
- bakåt koordinerat med motsvarande handsignaler
- höger koordinerat med motsvarande handsignaler
- vänster koordinerat med motsvarande handsignaler
- fara för nödstopp
- snabbt för att påskynda en rörelse av säkerhetsskäl
- långsamt för att bromsa upp en rörelse av säkerhetsskäl

*Bilaga IV***HANDSIGNALER****A. Allmänna signaler**

Innebörd: **START, FÖLJ MINA INSTRUKTIONER.**

Beskrivning: Sträck upp höger arm med handflatan framåt.

Innebörd: **STOPP. AVBRYT, AVSLUTA RÖRELSEN.**

Beskrivning: Rör vänster hand i vågrätt läge.

Innebörd: AVSLUTA MANÖVERN

Beskrivning: Håll båda händerna ihop i brösthöjd.

B. Signalering till lastkranförare

Innebörd: LYFT KRANARMEN

Beskrivning: Sträck ut armen i vågrätt läge med tummen uppåt.

Innebörd: SÄNK KRANARMEN

Beskrivning: Sträck ut armen i vågrätt läge med tummen nedåt.

Innebörd: FÖRLÄNG KRANARMEN

Beskrivning: Böj armarna och lyft händerna i axelhöjd. Peka utåt med tummarna.

Innebörd: FÖRKORTA KRANARMEN

Beskrivning: Böj armarna och lyft händerna i axelhöjd. Peka inåt med tummarna.

C. Lodräta rörelser

Innebörd: HÖJ

Beskrivning: Sträck höger hand uppåt med handflatan framåt och gör en långsam cirkelrörelse.

Innebörd: LYFT LÅNGSAMT

Beskrivning: Gör en långsam cirkelrörelse med höger pekfinger utsträckt uppåt. Håll vänster hand utsträckt med handflatan nedåt över det finger som gör cirkelrörelsen.

Innebörd: SÄNK

Beskrivning: Sträck höger arm nedåt med handflatan mot kroppen och gör en långsam cirkelrörelse.

Innebörd: SÄNK LÅNGSAMT

Beskrivning: Gör en långsam cirkelrörelse med höger pekfinger utsträckt nedåt. Håll vänster hand utsträckt med handflatan uppåt under det finger som gör cirkelrörelsen.

Innebörd: LODRÄTT AVSTÅND

Beskrivning: Ange avståndet med händerna.

D. Vågräta rörelser

Innebörd: RÖR DIG FRAMÅT

Beskrivning: Böj båda armarna med handflatorna uppåt. Rör långsamt underarmarna mot kroppen.

Innebörd: RÖR DIG BAKÅT

Beskrivning: Böj båda armarna med handflatorna nedåt. Rör långsamt underarmarna från kroppen.

Innebörd: ÅT HÖGER

Beskrivning: Sträck ut höger arm vågrätt med handflatan nedåt. Gör långsamma, små rörelser åt höger.

Innebörd: ÅT VÄNSTER

Beskrivning: Sträck ut vänster arm vågrätt med handflatan nedåt. Gör långsamma, små rörelser åt vänster.

Innebörd: VÅGRÄTT AVSTÅND

Beskrivning: Ange avståndet med händerna.

E. Rörelser som anger fara

Innebörd: FARA

Beskrivning: Nödstop. Rör båda händerna i vågrätt läge upprepade gånger.

Innebörd: LÅNGSAMT

Beskrivning: Visa som ett tecken på långsam rörelse vilken som helst rörelse med ena handen och håll den andra handen med handflatan nedåt ovanför den hand som rörs. (Vid rörelser nedåt håll andra handen nedanför med handflatan uppåt).

